

Briselē, 2022. gada 11. janvārī
(OR. en)

5171/1/22
REV 1

LIMITE

EF 5
ECOFIN 25
ENV 17
SUSTDEV 5

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Padomes secinājumi par Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 22/2021 "Ilgtspējīgs finansējums: vajadzīga saskaņotāka ES rīcība, lai finansējumu novirzītu ilgtspējīgiem ieguldījumiem"

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 22/2016, kurus sagatavojusi Finanšu pakalpojumu komiteja un par kuriem Ekonomikas un finanšu komiteja vienojusies 2022. gada 10. janvārī.

Padomes secinājumi par Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 22/2021

"Ilgtspējīgs finansējums: vajadzīga saskaņotāka ES rīcība, lai finansējumu novirzītu ilgtspējīgiem ieguldījumiem"

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

1. PIENĒM ZINĀŠANAI Eiropas Revīzijas palātas (ERP) Īpašo ziņojumu Nr. 22/2021 "Ilgtspējīgs finansējums: vajadzīga saskaņotāka ES rīcība, lai finansējumu novirzītu ilgtspējīgiem ieguldījumiem" ¹;
2. ATGĀDINA Eiropadomes 2021. gada 21. oktobra sanāksmes secinājumus ², kuros Eiropadome "aicina uz vērienīgu globālu reakciju uz klimata pārmaiņām", "atgādina ES un tās dalībvalstu saistības turpināt palielināt savu klimatfinansējumu" un "[aicina] uz vērienīgu globālu bioloģiskās daudzveidības satvaru laikposmam pēc 2020. gada, lai apstādinātu un apvērstu bioloģiskās daudzveidības zudumu";
3. ATGĀDINA savus jaunākos secinājumus par klimatfinansējumu ³ un jo īpaši savu uzsvaru uz steidzamu un vērienīgu Parīzes nolīguma īstenošanu, un to, cik svarīgi ir panākt raitu un vērienīgu progresu virzībā uz minētā nolīguma ilgtermiņa mērķu sasniegšanu;

¹ Dok. 12110/21.

² Dok. EUCO 17/21.

³ Dok. 12203/21.

4. ATKĀRTOTI NORĀDA, ka tas ietver kā publisko un privāto, tā vietējo un starptautisko finanšu plūsmu saskaņošanu ar noteikto kursu uz mazākām siltumnīcefekta gāzu emisijām un klimatnoturīgu attīstību, atbalstot gan mērķi mazināt klimata pārmaiņas, gan mērķi pielāgoties klimata pārmaiņām un tiecoties sasniegt Parīzes nolīguma un Eiropas zaļā kursa mērķus, arī – kas nav mazāk svarīgi – ar pasākumiem, kas vērsti uz to, lai padziļinātu kapitāla tirgu savienību (KTS);
5. AKCENTĒ, ka ilgtspējīgs finansējums un KTS ir savstarpēji atbalstošas iniciatīvas; ATZĪST, ka progress KTS padziļināšanas jomā ir būtisks, lai aktīvi veicinātu ilgtspējīga finansējuma attīstību tā, ka tas varētu sasniegt savu maksimālo potenciālu un ietekmi un ka no tā būtu labums vispārējai Eiropas kapitāla tirgus darbībai;
6. turklāt ATKĀRTOTI APSTIPRINA gan to, ka ir būtiski jāpalielina privātā finansējuma mobilizācija, lai palīdzētu īstenot Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un sasniegt tās 17 ilgtspējīgas attīstības mērķus, trešās starptautiskās Konferences par attīstības finansēšanu Adisabebas rīcības programmu, kas ir neatņemama Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam sastāvdaļa, un īstenot Parīzes nolīgumu, gan arī svarīgo sviras efektu, kas šajā sakarā var būt publiskajai politikai, cita starpā arī publiskajām finansēm, kā arī nozaru ceļvežiem;
7. turklāt tādā pašā garā un ar vērienīgāku mērķi veicināt ilgtspējīgu izaugsmi UZSVER, cik svarīgi ir pilnībā īstenot 2018. gada rīcības plānu ilgtspējīgam finansējumam un turpināt īstenot šādu vērienīgu mērķi, jo īpaši, atspoguļojot Stratēģiju pārejas uz ilgtspējīgu ekonomiku finansēšanai, ar ko Komisija nāca klajā 2021. gada jūlijā ⁴, cita starpā attiecībā uz tās mērķu sasniegšanu, arī – kas nav mazāk svarīgi – taisnīgas pārkārtošanās un iekļautības mērķu sasniegšanu; šajā sakarībā ATGĀDINA, ka ir svarīgi uzlabot MVU un uzņēmēju piekļuvi ilgtspējīgam un zaļam finansējumam;

⁴ Eiropas Komisija to pieņēma 2021. gada 6. jūlijā (Stratēģija pārejas uz ilgtspējīgu ekonomiku finansēšanai | Eiropas Komisija (europa.eu)).

8. UZSVĒR, ka ir svarīgi ES ilgtspējīga finansējuma leģislatīvajam satvaram uzlabot konsekvenci, vienkāršību un pārredzamību; AICINA Komisiju veicināt starptautisko konsekvenci un konkurētspēju un veikt visaptverošu minētā leģislatīvā satvara efektivitātes un konsekvences pārskatīšanu saskaņā ar iedibinātajām ziņošanas prasībām;
9. UZSKATA, ka stratēģija ir viens no dažādiem publiskās politikas rīkiem, kas iestrādāti plašākā ES zaļā kursa satvarā, līdztekus valstu un ES līmeņa budžeta instrumentiem un fiskālajiem pasākumiem, nacionālajiem atveseļošanas un noturības plāniem un adekvātai oglekļa cenas noteikšanai gan ES, gan globālā mērogā;
10. UZSVĒR, ka ilgtspējīga finansējuma politikas satvars ir izstrādāts tā, lai tas darbotos apvienojumā ar citiem politikas satvaram, piemēram, paketi "Gatavi mērķrādītājam 55 %", un publisko finansējumu, un ka ilgtspējīgs finansējums ir neatņemama finanšu pakalpojumu politikas daļa; ATKĀRTOTI NORĀDA, ka – tā kā to ieguldījumu apjoms, kas vajadzīgs, lai īstenotu ilgtspējīgu pārkārtošanos, krietni vien pārsniedz publiskā sektora spējas, ilgtspējīga finansējuma satvara galvenais uzdevums ir attiecīgajās saimnieciskajās darbībās novirzīt privātās finanšu plūsmas;
11. ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ATZĪMĒ, ka Revīzijas palātas īpašā ziņojuma mērķis ir novērtēt, vai Komisija veic atbilstīgas darbības, lai publisko un privāto finansējumu novirzītu ilgtspējīgiem ieguldījumiem. Vienlaikus atzīstot, ka Komisija savas darbības ir koncentrējusi uz pārredzamības palielināšanu tirgū, īpašajā ziņojumā ir secināts, ka iepriekš minētā mērķa sasniegšanai ir vajadzīga saskanīgāka ES rīcība, un tajā ir izklāstīti seši turpmāk aplūkoti ieteikumi;

12. ciktāl ir runa par 2018. gada rīcības plānā paredzēto pasākumu pabeigšanu un atbilstības nodrošināšanas un revīzijas kārtību precizēšanu, ATZĪMĒ īpašajā ziņojumā izklāstītos konstatējumus un ieteikumus, respektīvi, Komisijai:
- pabeigt vēl nepabeigtos elementus, jo īpaši attiecībā uz ES ilgtspējas taksonomiju, un veikt pēcpasākumus korporatīvās pārvaldības jomā;
 - precizēt kārtību, kādā pārbauda finanšu produktu pamatā esošo ieguldījumu saskaņošanu ar ES ilgtspējas taksonomiju;
 - precizēt revidentu un uzraudzītāju lomu saistītajās pārbaudēs;
13. ATZĪST, ka ES ilgtspējas taksonomija ir paredzēta, lai pildītu centrālo un izšķirīgo funkciju ES ilgtspējīga finansējuma arhitektūrā un lai nostiprinātu ES globālo vadošo lomu klimata un ilgtspējīga finansējuma veicināšanā;
14. turklāt ATZĪMĒ, ka pašreizējais ES ilgtspējas taksonomijas ieviešanas posms, ko īsteno ar Komisijas 2021. gada 4. jūnijā pieņemto ES taksonomijas Deleģēto aktu par klimatisko komponentu ⁵, tiecas atbalstīt vidiski ilgtspējīgu darbību apzināšanu un veicināt ieguldījumus šādās darbībās, cita starpā pārejas un veicinošās darbībās, kas būtiski sekmē Parīzes nolīguma kvantitatīvo mērķu sasniegšanu un šādas saskaņošanas pārbaudi; AICINA Komisiju apsvērt iespējas taisnīgā un iekļaujošā veidā atzīt pārkārtošanās centienus, kā arī turpināt apsvērt iespēju iekļaut citus ilgtspējas mērķus, kā paredzēts Taksonomijas regulas pārskatīšanas klauzulā;

⁵ Komisijas Deleģētā regula (ES) .../..., ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/852 papildina, ieviešot tehniskās pārbaudes kritērijus, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem konkrēta saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu vai pielāgošanos klimata pārmaiņām, un pēc kuriem nosaka, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādiem citiem vidiskajiem mērķiem (C/2021/2800 final – nav spēkā atkarībā no tā, vai un kad to publicē *Oficiālajā Vēstnesī*)

15. NORĀDA uz iespējamu Komisijas iniciatīvu par pienācīgu rūpību cilvēktiesību ievērošanā un vides aizsardzībā un UZSVER, ka nepieciešamība pēc turpmāka korporatīvās pārvaldības regulējuma un šāda regulējuma piemērotība būtu jāapliecina, izmantojot uz pierādījumiem balstītus pamatojumus un ietekmes novērtējumus, pienācīgu uzmanību pievēršot atšķirīgajai tiesiskajai un ekonomiskajai situācijai dalībvalstīs;
16. tāpat AICINA Komisiju kopā ar dalībvalstīm sīkāk precizēt kārtību, kādā to kompetentās iestādes vajadzības gadījumā uzrauga, kā notiek finanšu tirgus dalībnieku informācijas atklāšana saistībā ar ilgtspēju, nolūkā tiekties panākt uzraudzības konvergenci, nodrošinot konsekventu ES tiesību aktu piemērošanu; un MUDINA progresēt virzībā uz to, lai ar tiesību aktiem apstiprinātu ierosināto korporatīvās ilgtspējas ziņojumu revīzijas kārtību;
17. attiecībā uz ieteikumu "labāk veicināt ilgtspējīgu finansējumu, nosakot cenu siltumnīcefekta gāzu emisijām," ATZĪMĒ īpašajā ziņojumā izklāstītos, ar to saistītos konstatējumus un ieteikumus, respektīvi, ieteikumu Komisijai noteikt papildu pasākumus ar mērķi nodrošināt, ka siltumnīcefekta gāzu emisiju cenas noteikšanā labāk tiek ņemtas vērā to vidiskās izmaksas;
18. ATZĪST īpašajā ziņojumā izdarīto slēdzienu, ka Komisijas darbības, ar kurām privātā sektora finansējumu novirza ilgtspējīgiem ieguldījumiem, nebūs efektīvas, ja saimnieciskajās darbībās netiks internalizēta negatīvā blakusietekme uz vidi un sociālo jomu;
19. UZSKATA, ka finanšu tirgus politikai ir jāpapildina plašais klimata un zaļās pārkārtošanās politikas instrumentu klāsts, arī tādā ziņā kā, piemēram, cenu noteikšanas riski, neilgtspējīgu darbību izmaksas un ilgtspējīgu ieguldījumu riska un ienesīguma profils, un ka tādēļ ir vajadzīgs turpmāks progress gan finanšu, gan nefinanšu politikas pasākumu jomā;

20. attiecīgi ATZĪMĒ Komisijas veikto ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas un Kopīgo centienu regulas pārskatīšanas darbu, tajā pašā laikā uzsverot, cik svarīgi ir saglabāt holistisku skatījumu uz visiem ierosinātajiem un esošajiem instrumentiem, ko varētu izmantot šo mērķu sasniegšanai, cita starpā ierosināto oglekļa ievedkorekcijas mehānismu, saikni ar papildu instrumentiem, kā izklāstīts paketē "Gatavi mērķrādītājam 55 %", un vajadzību uzraudzīt to kopējo ietekmi, arī atsevišķu dalībvalstu līmenī;
21. ciktāl ir runa par ieteikumu ziņot par programmas *InvestEU* ar klimatu un vidi saistītajiem rezultātiem, ATZĪMĒ īpašajā ziņojumā izklāstītos saistītos konstatējumus un ieteikumus, respektīvi, ieteikumu Komisijai:
- sniegt informāciju par to, cik liels *InvestEU* finansējums tiek izsekots, izmantojot ES ilgtspējas taksonomiju;
 - ziņot par attiecīgo pabeigto finansēšanas darbību rezultātiem, kas saistīti ar klimatu;
22. ATZĪMĒ, ka taksonomija varētu nebūt vienīgais instruments pārkārtošanās centienu uzraudzībai, un AICINA Komisiju strādāt virzībā uz to, lai izveidotu *InvestEU* sistēmu ziņošanai par klimatu un ilgtspēju saskaņā ar attiecīgajiem Revīzijas palātas ieteikumiem un sadarbībā ar visām attiecīgajām *InvestEU* izvēršanā ieinteresētajām personām, jo īpaši ar Eiropas Investīciju bankas (EIB) grupu un valstu attīstības/attīstību veicinošām bankām;
23. kas attiecas uz pietiekamas ilgtspējīgu projektu plūsmas ģenerēšanu, ATZĪMĒ īpašajā ziņojumā izklāstītos saistītos konstatējumus un ieteikumus, respektīvi, ieteikumu Komisijai:
- konsultatīvo atbalstu prioritārā kārtā piešķirt jomām un nozarēm ar būtiskām ieguldījumu vajadzībām, taču mazām spējām sagatavot nepieciešamos projektus;
 - saistībā ar nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjaunināšanu palīdzēt dalībvalstīm uzlabot sniegtās informācijas pilnīgumu un konsekvenci par ieguldījumu vajadzībām;

24. UZSKATA, ka ir ārkārtīgi svarīgi, tostarp, ņemot vērā iepriekš minētos Eiropadomes secinājumus, darīt visu iespējamo, lai visā ES labāk apzinātu un apmierinātu vajadzīgos ieguldījumus; attiecīgi AICINA Komisiju turpināt darbu ar dalībvalstīm, arī saistībā ar viņu atvēršanas un noturības plānu īstenošanu, kā arī ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, cita starpā arī attiecībā uz fonda *InvestEU* izvēršanu; šajā sakarībā AICINA, lai raiti tiktu noslēgts nolīgums starp Komisiju un EIB grupu kā tās galveno īstenošanas partneri par konkrētiem fonda *InvestEU* īstenošanas noteikumiem;
25. ciktāl ir runa par konsekventu principa "nenodari būtisku kaitējumu" un ES ilgtspējas taksonomijas kritēriju piemērošanu visā ES budžetā, ATZĪMĒ īpašajā ziņojumā izklāstītos saistītos konstatējumus un ieteikumus, respektīvi, ieteikumu Komisijai:
- piemērot principu "nenodari būtisku kaitējumu" visā ES budžetā;
 - pārskatītās Finanšu regulas priekšlikumā iekļaut principu "nenodari būtisku kaitējumu";
 - pilnībā integrēt ES ilgtspējas taksonomijas kritērijus ES klimatrīcības apsekošanas metodoloģijā, tiklīdz tie kļūst pieejami;
 - papildināt pašreizējo ziņošanu par ES budžeta ieguldījumu klimatrīcībā, sniedzot informāciju par ES izdevumiem, kas saistīti ar klimatu un kam piemēro 100 % koeficientu, pamatojoties uz ES ilgtspējas taksonomijas kritērijiem;
26. UZSVER, ka, lai visā ES budžetā piemērotu principu "nenodari būtisku kaitējumu", vispirms minētajā nolūkā ir jāizstrādā konsekventa un pienācīgi saskaņota pieeja, un ka cita starpā vispirms būtu jāizveido efektīva klimata un biodaudzveidības izdevumu metodika; NORĀDA, ka ar šādu pieeju tādējādi būtu jānodrošina minētā principa ievērošana, būtiski nepalielinot administratīvās izmaksas; UZSVER, ka pirms šā principa īstenošanas ES budžeta politikā ir rūpīgi jāapsver un jāizvērtē tā iespējamā ietekme, cita starpā arī atsevišķu dalībvalstu līmenī;

27. NORĀDA, ka attiecīgie ES budžeta instrumenti un programmas ir aizsāktas apstākļos, kuros iedibinātas ES ilgtspējas taksonomijas vēl nav;
28. neraugoties uz to, ATZĪMĒ, ka turpmāka tādu koeficientu vai citu ietekmes izsekošanas standartu piemērošana, kuri neatbilst ES ilgtspējas taksonomijai, varētu radīt priekšstatu, ka publiskā un privātā līdzfinansējuma gadījumā pastāv dubulti standarti;
29. UZSVĒR, ka ES ilgtspējas taksonomija ir izstrādāta tā, lai finanšu tirgus dalībnieki vai emitenti to izmantotu brīvprātīgi un lai netiktu skarti uzņēmumi, uz kuriem attiecas Nefinanšu informācijas atklāšanas direktīva, nolūkā pastiprināt pārredzamību un ziņošanu un tādējādi uzlabot vienotā tirgus darbību;
30. tomēr ATZĪST, ka vēl aizvien, pamatojoties uz rūpīgu katra atsevišķa gadījuma novērtējumu, pastāv iespējas – attiecīgā gadījumā un tiktāl, ciktāl iespējams, – vēl vairāk uzlabot to, cik konsekventi tiek piemērots princips "nekaitēt" saskaņā ar ES zaļo kursu un ES ilgtspējas taksonomijas pamatā esošais princips "nenodari būtisku kaitējumu", tā, lai tiektos uz visaugstāko vides un – attiecīgā gadījumā – sociālās ilgtspējas līmeni, vienlaikus ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgās izejas pozīcijas un konkrētās publisko investīciju vajadzības, tostarp, ja iespējams, izmantojot nacionālos atveseļošanas un noturības plānus;

31. AICINA Komisiju izpētīt, kā būtu iespējams pakāpeniski uzlabot attiecīgo rādītāju saskaņotību ar ES ilgtspējas taksonomiju, pienācīgi ņemot vērā šo instrumentu un programmu specifiku un sarežģītību, kā arī uzlabot metodiku un ziņošanu attiecībā uz finansēšanas darbību klimatisko ietekmi;
32. tāpat AICINA Komisiju savlaicīgi atjaunināt savu paziņojumu par snieguma satvaru ES budžetam saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam ⁶;
33. ciktāl ir runa par ieteikumu uzraudzīt rīcības plāna ilgtspējīgam finansējumam un Stratēģijas pārejas uz ilgtspējīgu ekonomiku finansēšanai īstenošanu un ziņot par tiem, ATZĪMĒ īpašajā ziņojumā izklāstītos konstatējumus un ieteikumus, respektīvi, Komisijai:
 - izstrādāt kopīgus snieguma rādītājus;
 - ziņot par rīcības plāna un Stratēģijas pārejas uz ilgtspējīgu ekonomiku finansēšanai īstenošanu;
34. ATZINĪGI VĒRTĒ šos Revīzijas palātas ieteikumus un AICINA Komisiju veikt attiecīgus minēto ieteikumu pēcpasākumus;
35. AICINA Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, it sevišķi attiecībā uz *InvestEU* izvēršanu, virzīt uz priekšu iepriekš minēto Revīzijas palātas ieteikumu un ar tiem saistīto Padomes apsvērumu un secinājumu turpmāko izvērtēšanu un iespējamu to īstenošanu un, sākot no 2022. gada pirmā ceturkšņa, regulāri ziņot Padomei par progresu.

⁶ Dok. 9665/21.